

Хорижий тилда илмий иш қилаётган ўзбек йигити

Агар инсон бирор нимани чин дилдан истаса ва шунга интилса, у албатта кўзлаган мақсадига етади. Болалик пайтидаёқ хорижий тилларни пухта ўрганишга қизиққан ва келажакда албатта, бирор чет давлатда ўқишни орзу қилган Отабек Жўраев ҳам бугун шу мақсадларига етишди, ҳисоб. Ўз она тилидан ташқари, рус, инглиз ва корейс тилларида сўзлаша оладиган 32 ёшли ўзбек йигити Отабекни бугун нафақат юртимизда, балки Жанубий Кореяда ҳам кўпчилик танийди, тан олади десак, муболаға бўлмайди.

Айни пайтда Жанубий Кореянинг Сежонг университетида Халқаро алоқалар бўлимида МДХ ва Европа давлатлари бўйича координатор бўлиб фаолият юритаётган қаҳрамонимиз маркетинг йўналишида (PhD) илмий изланиш ҳам олиб бормоқда. Табиатан босиқ характерга эга бўлишига қарамасдан, илмий иши мавзусига дахлдор бирор маълумотни кўздан қочирмайдиган Отабек дунёнинг қайси давлатига бормасин, турли миллатга мансуб кишилар билан танишиб, суҳбатлашади, уларнинг ҳаёт тарзи билан қизиқади. Ва албатта, иқтисодчи бўлгани учун борган давлатларининг иқтисодий ютуқлари билан ҳам қизиқмай қолмайди. Бўш вақтида велоспорт ва илмий оммабоп китоблар ўқиш билан шуғулланади.

Ўзи фаолият юритаётган соҳасида янгилик яратиш ва одамларга кўлидан келганича ёрдам беришни, эл-юртга фойдаси тегадиган юмуш билан шуғулланишни ҳаётининг мазмуни деб биладиган юртдошимиз айни пайтда маркетинг йўналишида “Consumer Behavior” (Истеъмолчи хатти-ҳаракати) мавзусидаги илмий иши устида тинимсиз изланмоқда.

— Кўпчилик маркетинг деганда фақатгина рекламани тасаввур қилади, — дея илмий иш ҳақида сўзлайди Отабек Жўраев. — Аслида маркетинг жуда кенг фан ҳисобланади. Бу йўналишда ўтган асрдан буён кўплаб илмий тадқиқотлар олиб борилган. Айнан ғарбда маркетингнинг турли илмий асосланган усулларини бизнесга қўллаш орқали бугун уларнинг маҳсулот ва хизматлари дунё бозорини эгаллади. Чунки йирик компаниялар нафақат бозорни, балки ҳар бир истеъмолчи хатти-ҳаракатини таҳлил қилиб, маҳсулотни харидорнинг талабига мос равишда ишлаб чиқаради. Бундай маҳсулотлар эса бозорда рақобатбардош бўлади. Мисол учун, “Apple” компанияси томонидан ишлаб чиқарилаётган телефонлар гарчи бир хил функцияни бажарса ҳам, Android тизимида ишловчи телефонлардан қиммат туради. Лекин нархнинг баландлиги талабга унчалик таъсир қилмайди. “Apple” бу соҳада истеъмолчиларнинг телефонда айнан қайси функция ва қулайликларни қадрлай олишини олдиндан пайқаб, ўрганиб, шу жиҳатларига эътибор қаратган. Бир сўз билан айтганда, бизнес моделни шу битта платформа атрофида бирлаштира олган.

Бутун дунё иқтисодчилари учун қизиқарли ва керакли бўлган мавзуда изланиш олиб боришдан ташқари, Отабек Жўраев университетда ҳам жуда фаол. Координатор сифатида у МДХ ва Европа давлатлари олий ўқув юртлари билан илмий тадқиқотлар,

Жўраев Отабек

талабалар алмашинуви дастурларини йўлга қўйиш ва мазкур давлатлардан Сежонга ўқишга келиш жараёнини мувофиқлаштириш ишларида бош-қош.

—Корея давлати табиий бойликларга эга бўлмаганлиги учун асосий эътиборни таълим ва илм-фанга қаратади, — дейди хорижий давлатдаги фаолияти ҳақида сўзлаётган Отабек. — Шу боис ҳам, Корея ҳозирда Европа давлатлари билан рақобатлаша оладиган мустаҳкам илмий салоҳиятга эга мамлакат ҳисобланади. 2016 йилда илмий тадқиқотлар ва инновацион лойиҳаларга ажратилган сумма (69.4 mlrd dollar) нинг **YaIM** даги улуши 4.24% ни ташкил этиб, Корея дунёдаги етакчи мамлакатлар ичида иккинчи ўринни эгаллаган. Бу давлат мактабни битирган ёшларнинг олий таълим муассасаларида ўқишни давом эттириш кўрсаткичи бўйича ҳам дунёда етакчилардан ҳисобланади. Ана шу омиллар Корея таълим тизимида чет эллик талабаларнинг қизиқишини янада ортишига сабаб бўлмоқда.

Бундан атиги бир неча йил олдин кимдир хорижий тилда гапириб қолса, ҳайрату ҳавас аралаш боқадиган ёшларимиз бугун айнан ўша тилларнинг ўзида илмий иш қилиш даражасигача етди. Улардан бири ҳикоямиз қаҳрамони Отабек тимсолида бугун ўзбек йигитининг жасорати, билими, ақл-идроки ватанимизни дунёга танитмоқда, десак адашмаган бўламиз. Унинг кўпчилик ёшларга ўрнак бўладиган фазилатлари, фаолияти ҳақида қисқача сўз юритдик холос. Келажакда унинг маркетинг йўналишида янги-янги чўққиларни забт этишига ишонамиз.